

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Comisia Electorală Centrală
Guvernul Republicii Moldova
Parlamentul Republicii Moldova
Copie: Consiliul European

DECLARAȚIE **privind invalidarea mandatelor unor primari**

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) își exprimă indignarea și îngrijorarea profundă privind acțiunile/hotărârile unor organe electorale de invalidare a mandatelor unor primari din unele localități (cum ar fi Căușeni, Căinari, etc.). Acțiunile date, în afară de faptul că afectează grav voința poporului și drepturile constituționale de a fi ales și a alege, nu conțin nici o motivare temeinică juridică și chiar contravin competențelor legale a acestor organe. Doar din surse neoficiale, fiind invocate acte constatatoare ale Autorității Naționale de Integritate (ANI) despre care se știa până la alegeri și în privința cărora s-a expus deja Comisia Electorală Centrală și instanțele judecătorești și care au luat decizii de a permite participarea acestor primari în campania electorală. Astfel, cu ce drept, un organ electoral, ierarhic inferior își arogă dreptul de a reconsidera cazul dat și de a adopta o decizie contrară pe același subiect, în privința aceluiași subiecte și în privința cărora nu există decizii definitive ale CEC și instanțelor de judecată!?

Considerăm că deciziile de a invalida mandatele primarilor de Căușeni și Căinari reprezintă acte de abuz, depășire de atribuții legale și exces de putere, cu elemente de subiectivism și politizare. Mai mult, constatăm că consiliul electoral de circumscripție Căușeni, prin această decizie, de fapt a compromis modificările recente ale Codului Electoral și argumentele care au stat la baza acestora, prin care competența de a valida rezultatele alegerilor locale a fost transferată de la instanța de judecată către un organ cu un grad de competență juridică limitată și un grad de politizare/subiectivism sporit. Este evident că un organ electoral format după criteriile politice (nu profesionale) riscă să ia astfel de decizii discutabile și contrare legii.

Reamintim că Congresul Autorităților Locale din Moldova, chiar la etapa de proiect a Codului electoral în vigoare, a atenționat că modalitatea de confirmare a legalității alegerilor locale și validarea mandatelor aleșilor locali reprezintă un regres evident și o încălcare a autonomiei locale, inclusiv diminuare a democrației locale, având în vedere că activitățile respective (controlul legalității și validarea) trebuie efectuate de un organ imparțial, format dintr-un corp de profesioniști pe aspecte de constatare a legalității, iar acesta la moment poate fi doar instanța de judecată. Organele electorale însă sunt autorități administrative centrale (*notă*: APL se bucură de autonomie în raport cu toate organele centrale din punct de vedere a organizării, activității și resurselor necesare), se află în conflict de interese (organizează procesul electoral, fiind parte a procesului și au deja o atitudine preconcepțivă ce afectează aprecierea obiectivă a respectării legalității alegerilor). Cu atât mai mult că aceste organe sunt formate mai mult pe criteriile de reprezentare politică (*notă*: dar și aici este un *dezechilibru*, deoarece participă doar partidele reprezentate în Parlament, care nu au nimic cu alegerile locale ca element cheie a democrației locale),

nefiind specializate, după cum am menționat, în exercitarea controlului de legalitate, domeniu care necesită pregătire profesională, obiectivitate și imparțialitate. Cele menționate atunci deja s-a adevărat practic în speță, chiar mai repede decât ne așteptam.

CALM atrage atenția că problemele cu actele de constatare a ANI sunt mai complexe și au existat și în perioada electorală. Totodată, în urma analizelor și deciziilor/acțiunilor CEC, **aleșii locali respectiv au fost admiși la alegeri, obținând deja mandatul cetățeanului ca deținător a suveranității și puterii de stat.** Respectiv, **controlul legalității** și, în rezultat, validarea mandatului alesului local **trebuie să aibă ca țintă dacă a fost sau nu viciată voința alegătorilor ca bază a democrației locale.** În caz contrar, decizia organului electoral încalcă principiile constituționale fundamentale, se contrapune sau chiar contrazice voința cetățeanului, ceea ce are, în ultimă instanță, un efect de neîncredere sau chiar discreditare a organelor statale.

Cele menționate se încadrează în spiritul legislației electorale care recunoaște ca consecințe doar alegerile nevalabile (participarea alegătorilor sub minimul prevăzut de lege) și alegerile nule (în cazul vicerii rezultatului alegerilor). Astfel considerăm că organele electorale erau obligate să acționeze prin această prismă stabilită de Codul electoral.

Nu în ultimul rând, atragem atenția la poziția "stranie" și confuză a Comisiei Electorale Centrale care, în loc să se expună clar și conform cu deciziile sale anterioare, a refuzat să se expună și a expediat contestațiile înapoi către consiliul electoral de circumscripție. Acest lucru se întâmplă în situația în care tot prin actele CEC, persoanele respective au fost admise în campania electorală.

Prin urmare, ținând cont de cele menționate, CALM speră ca instanțele de judecată să dea o apreciere corectă acestor cazuri și cere intervenția autorităților competente ale statului din domeniul electoral și legislativ prin:

1. Stoparea acțiunilor abuzive ale organelor electorale de circumscripție respective prin implicarea organelor electorale centrale (CEC) și autorităților publice competente, prin decizia cărora aleșii locali respectivi au fost admiși în cursa electorală;
2. Anularea actelor prin care au fost invalidate mandatele primarilor, admiși în alegerile locale și respectarea voinței colectivităților locale și drepturilor lor constituționale;
3. Modificarea cadrului legal în sensul readucerii competenței de validare a mandatelor aleșilor locali de către un actor profesionist și neutru care este instanța de judecată.

Cu respect,

Viorel FURDUI,

Director Executiv al CALM

